

Ghid de aplicare a unor strategii de învățare pe tot parcursul vieții pentru adulți

CUPRINS

- 1. Argument: stimulare pentru învățarea pe tot parcursul vieții**
- 2. De ce trebuie să ne continuăm studiile? –argumentare**
- 3. Strategii pentru un proces eficient de învățare/ predare**
- 4. Comunicarea eficientă (profesor-elev/ elev-profesor) - cheia succesului în educație**
- 5. Sfaturi pentru îmbunătățirea educației adulților**
- 6. Exemple de integrare cu succes pe piața muncii, după reluarea studiilor**
- 7. Bibliografie**

1. ARGUMENT: STIMULARE PENTRU ÎNVĂȚAREA PE TOT PARCURSUL VIEȚII

Potrivit Departamentului de Educație și Știință din Dublin, învățarea pe tot parcursul vieții este aprofundarea continuă, conștientă a cunoștințelor, atât din motive personale cât și profesionale.

Acest termen nu se limitează la studiul într-o sală de clasă sau la locul de muncă pentru o perioadă limitată de timp, ci se desfășoară în diverse situații și durează pe tot parcursul vieții. Acest tip de învățare este accesibil în momente diferite și în locuri diferite, de aceea este flexibil și variat. Datorită descoperirilor științifice și tehnologice și a schimbărilor de pe piața muncii, învățarea în școală, la locul de muncă, sau din interacțiunile zilnice cu cei din jur este considerată necesară, deoarece facilitează incluziunea socială și dezvoltarea personală, competitivitatea și inserția profesională.

2. DE CE AR TREBUI SĂ NE CONTINUAM STUDIILE? ARGUMENTARE

Este firesc ca oricine să își pună această întrebare și să se gândească la viitorul său. Intrarea pe piața muncii sau continuarea studiilor sunt principalele opțiuni disponibile. Cei care au terminat școala sau nu, precum și cei care lucrează ar putea fi în căutarea unei oportunități de a-și relua sau de a continua studiile pentru a învăța ceva nou.

Există multe motive personale pentru căutarea unor programe educaționale, dar există și câteva motive comune:

- studiul îți deschide ochii și mintea și te ajută să vezi lucrurile dintr-o perspectivă diferită, dar dezvoltă și unele abilități, cum ar fi: gândirea critică, rezolvarea de

probleme, încrederea în sine, lucrul în echipă, comunicarea, flexibilitatea și creativitatea;

- completarea studiilor poate oferi mai multe oportunități în ceea ce privește cariera, iar într-o piață a muncii agresivă și în continuă schimbare, cunoștințele teoretice din domeniul de interes oferă un avantaj față de alți candidați care nu au studii;

- Continuarea studiilor în domeniul de interes înseamnă acumularea de experiență și cunoștințe, oferă acces la noi tehnologii, ajută la învățarea unor noi metode, la dobândirea unor abilități care te ajută să fii competitiv la locul de muncă;

- știind că ești capabil de mai mult, arătând ceea ce poți să faci, vei fi mai mulțumit de tine însuși și astfel crește stima de sine;

- este cunoscut faptul că persoanele cu studii au salarii mai mari decât persoanele fără studii sau cu educație minimă; cunoștințele, aptitudinile și pregătirea teoretică sunt recompensate cu salarii mai mari.

Pe de altă parte, potrivit unor rapoarte recente, în Uniunea Europeană sărăcia, excluziunea socială și schimbările demografice devin o problemă tot mai mare pentru toate statele membre. Aceste schimbări vor genera o nouă provocare pentru modelul social european. Numărul tinerilor care intră pe piața muncii a scăzut. Este clar că educația adulților este un mod de a facilita implicarea unui număr mai mare de tineri în diferite sectoare de activitate, dar și de a readuce adulții la munca activă. Prin urmare, pentru adulți, învățarea pe tot parcursul vieții trebuie să joace un rol-cheie în lupta împotriva excluziunii sociale și a abandonului școlar. În ceea ce privește fenomenul emigrării, învățarea pe tot parcursul vieții ar putea fi un câștig atât pentru lucrătorul emigrant, cât și pentru țara gazdă, echilibrând efectele negative ale îmbătrânirii demografice. Învățarea pe tot parcursul vieții este necesară pentru a crește eficiența lucrătorilor, dar și din motive de echitate; ea va produce nu doar muncitori mai eficienți, ci și cetățeni mai activi și mai bine informați, care vor contribui la sporirea propriei bunăstări.

3. STRATEGII PENTRU UN PROCES EFICIENT DE ÎNVĂȚARE/ PREDARE

Predarea și învățarea eficientă au devenit un scop principal al mișcărilor de reformă în educație. Conform studiilor, există câteva principii de învățare eficientă pe care profesorul ar trebui să le ia în considerare:

- Elevii învață mai mult atunci când sunt implicați activ într-o sarcină de lucru, astfel încât atunci când planifică lecția, profesorul ar trebui să aloce timp pentru activități de instruire, combinând diferite metode, cum ar fi simularea, investigația, învățarea prin cooperare.

- Rezultatele bune au conotații pozitive, iar rezultatele slabe au conotații negative. Ca urmare, elevii slabi trebuie să fie implicați în sarcini de lucru suplimentare și rezultatele lor trebuie să fie evaluate pas cu pas pentru ca aceștia să-și dezvolte potențialul.

- Elevii pot deveni educabili independenți, autonomi, printr-o instruire strategică. Instruirea strategică este concepută pentru a învăța elevii "cum să învețe" în mod eficient și permite elevilor folosirea cunoștințelor existente într-o manieră optimă atunci când asimilează noi conținuturi.

- Elevii devin independenți și autonomi printr-o instruire explicită. Studiile arată că profesorii pot face instruirea mai explicită apelând la recapitulări zilnice, facilitând astfel legătura dintre cunoștințele anterioare și cele noi dobândite, expunând clar obiectivele stabilite pentru elevi și implicându-i în practică asistată. Astfel, se aplică în mod constant feedback-ul, elevii sunt implicați în activități independente și informațiile asimilate sunt verificate prin recapitulări periodice.

- Prin evidențierea punctelor comune din cadrul unei discipline de studiu sau a mai multor discipline, profesorii promovează capacitatea elevilor de a accesa informații relevante pentru diferite situații de rezolvare a unor probleme. În acest

sens, formatorii ar trebui să acorde mai multă atenție acestui aspect de identificare a elementelor comune din cadrul unei singure discipline sau a mai multora.

- Un alt aspect important este folosirea noilor tehnologii în procesul de învățare. Acestea facilitează comunicarea între profesori și elevi. Utilizarea în spațiul de lucru a instrumentelor de învățare digitală măresc motivația elevilor și accelerează procesul de învățare. Aceasta motivează un studiu de 24 de ore pe zi, timp de 7 zile pe săptămână și pune bazele competențelor pentru secolul al XXI-lea.

- Profesorii eficienți folosesc adesea metode neconvenționale (metode de lucru în grup, brainstorming, elaborarea de proiecte). Programul de instruire actual permite aplicarea unor tehnici inovatoare care încurajează autonomia elevilor, gândirea logică, participarea activă în procesul educațional. Școlile de astăzi trebuie să modeleze o persoană și nu doar să transmită cunoștințe.

- Pentru a fi utilă și eficientă, învățarea adulților ar trebui să ia în considerare unele principii cum ar fi: asumarea responsabilității în procesul de învățare sau găsirea aspectului practic în procesul educațional. Educabilii adulți trebuie să creadă în avantajele pe care i le oferă procesul educativ. De aceea, cea mai bună strategie în procesul de educare a adulților se bazează atât pe creșterea motivației adulților, cât și pe stimularea abilităților lor intelectuale .

- O învățare eficientă este rezultatul unei bune predări, de aceea pentru a îmbunătăți procesul de predare, formatorii și consilierii ar trebui să-i accepte pe educabili ca fiind unici, diferiți, cu particularități de asimilare și să creeze situații de învățare care implică diversitatea. Aceștia ar trebui să propună contexte în care elevii sunt provocați să gândească, să promoveze interacțiunea dintre ei și activitățile interdisciplinare.

4. COMUNICAREA EFICIENTĂ (PROFESOR-ELEV/ ELEV-PROFESOR) - CHEIA SUCCESULUI ÎN EDUCAȚIE

Există o legătură strânsă între comunicare și predare: în procesul complex de predare/ învățare, profesorii sunt transmițători de informații și educabilii adulți sunt receptori. În cazul în care comunicarea este mai puțin eficientă, de exemplu atunci când receptorul/ educabilul nu înțelege mesajul, procesul de predare/ învățare este afectat.

- Pentru a avea succes, formatorii trebuie să reducă la minimum obstacolele din calea comunicării printr-o comunicare bidirecțională, ceea ce implică nu numai comunicarea formator-elev, dar și comunicarea elev-formator.

- Formatorul trebuie să obțină un feedback constant de la elevii săi, pentru a verifica dacă aceștia înțeleg ceea ce el încearcă să transmită. Mai mult decât atât, potrivit lui Geoff Petty, elevii au tendința de a construi propria lor versiune a ceea ce li se predă, bazându-se pe cunoștințele lor anterioare.

Elevii au nevoie de o confirmare a faptului că e bine ceea ce fac, dar și de o îndrumare permanentă pentru a se perfecționa. De aici rezultă rolul deosebit care revine feedback-ului.

- Un alt element important al unei comunicări eficiente în procesul de predare este ceea ce Geoff Petty numește predarea activă. "Ceea ce aud, uit; ceea ce văd, îmi amintesc; ceea ce fac, știu ". Formatorul le propune elevilor activități interesante, pentru ca aceștia să aplice și să-și verifice cunoștințele acumulate.

- Folosirea imaginilor, diagramelor, planșelor, a retroproiectoarelor și a altor materiale didactice auxiliare este deosebit de utilă pentru a face lecția mai atractivă și a-i permite profesorului să transmită informații într-un mod mai eficient.

- În timpul lecției, formatorii trebuie să-i încurajeze pe elevi să descopere lucruri noi, necunoscute, să le permită acestora să facă greșeli pe care apoi să le corecteze. Aplicarea unei singure metode nu este suficientă, profesorul trebuie să combine cât mai multe astfel de metode. Dar nu toate sunt la fel de eficiente în ceea ce privește valoarea educativă și de aceea ele trebuie să fie alese în funcție de particularitățile elevilor (vârstă, motivație, stil de învățare și rezultate anterioare), dar și de obiectivele de instruire.

- Formatorul trebuie să recunoască libertățile și drepturile elevului.

- O comunicare eficientă este principalul instrument în realizarea unei predări și formări eficiente. Formatorii nu trebuie să evalueze performanța doar după cantitatea de cunoștințe transmise, ci trebuie să țină cont și de alți factori care ar putea influența succesul sau eșecul elevilor. Formatorii trebuie să câștige încrederea elevilor și astfel, aceștia vor avea mai multă siguranță și încredere în ei. În acest mod, formatorii le pot modela personalitatea și influența viitorul.

5. SFATURI PENTRU ÎMBUNĂTĂȚIREA EDUCAȚIEI ADULȚILOR.

Educabilii adulți sunt total diferiți în comparație cu cei tineri, aceste diferențe sunt sesizabile în mai multe privințe:

- Adulții sunt independenți și motivați. Formatorul trebuie să-i încurajeze să participe activ la procesul de învățare, să-i antreneze în dialoguri, să le explice de ce sunt implicați în anumite activități și să le arate resursele disponibile.

- Educabilii adulți vin cu un bagaj de cunoștințe teoretice și o vastă experiență de viață, iar formatorul se poate folosi de această experiență și de aceste cunoștințe, ca bază pentru a clădi și fixa noi conținuturi de învățare.

- Educabilii adulți au un scop bine definit și de aceea ei au nevoie în mod constant de feedback, tocmai pentru a ști dacă fac progrese în atingerea obiectivelor lor.

- Adulții sunt preocupați de aspectul practic, ei urmăresc să aplice cunoștințele pe care le dobândesc la locul de muncă și de aceea conținutul lecției trebuie să se pleze pe așteptările educabilului. Cursantului ar trebui să i se permită alegerea dintre diferite proiecte a celui care reflectă cel mai bine propriile interese.

- Adulții învață din ceea ce fac, astfel încât ei pot fi implicați în multe activități practice, demonstrații, ceea ce înseamnă mai mult decât să citească sau să asiste la diferite activități.

- Adulții sunt motivați și știu care cunoștințe pot fi aplicate în viața cotidiană. Ei sunt independenți, responsabili față de propria lor formare.

- Spre deosebire de educabilii tineri, adulții sunt motivați de unii factori externi (un loc de muncă mai bun, promovarea în funcție, bani), dar și de factori interni (satisfacția la locul de muncă, calitatea vieții).

6. EXEMPLE DE INTEGRARE CU SUCCES PE PIAȚA MUNCII , DUPĂ RELUAREA STUDIILOR

Integrarea cu succes este un fenomen complex, multidimensional, cauzat de mai multe elemente subiective și structurale care interacționează, cum ar fi factorii demografici, socio-culturali, economici, piața muncii, sistemul de învățământ, comunitatea, familia dar și particularitățile individuale.

La **COEGIUL TEHNIC „TRANSILVANIA BRASOV”** sunt multe exemple de educabili care au intrat pe piața muncii și au decis să-și reia studiile, datorită solicitărilor de la locul de muncă. Ei participă la cursuri serale, își completează studiile, dar în același timp și lucrează. Ei au vârste cuprinse între 19 și 50 de ani, unii dintre ei având copii în școala noastră. Motivul principal pentru reluarea studiilor este găsirea pe piața muncii a unui loc de muncă mai bun.

Exemplul italian se referă la un studiu de caz de la **COLEGIUL TEHNIC DIN PALERMO "VITTORIO EMMANUEL III"**. Școala are 1500 de studenți și aproximativ 160 participă la cursurile serale.

Educabilii adulți care decid să-și reia studiile pot fi împărțiți în patru grupuri țintă, în funcție de motivație:

- educabili cu vârste cuprinse între 18-20 ani, care nu au parcurs 1-2 ani de învățământ, care revin la școală și care participă la cursurile serale,

- educabili cu vârste cuprinse între 20 și 25 ani, care au abandonat școala din cauza rezultatelor slabe la învățătură sau din motive economice, datorate condițiilor din familie și care doresc să își îmbunătățească pregătirea profesională pentru a avea șanse mai bune în găsirea unui loc de muncă,

- cursanți peste 30 ani, șomeri care doresc să obțină o diplomă pentru a găsi un loc de muncă sau pentru a reintra pe piața muncii, cu mai multe șanse,

- cursanți de peste 45 ani care lucrează, dar vor să-și finalizeze studiile din ambiții personale.

Din această școală am primit mai multe exemple interesante de educabili care și-au reluat studiile și au intrat cu succes pe piața muncii. Procentul mediu de educabili adulți care intră cu succes pe piața muncii după participarea la cursuri serale și obținerea diplomei este de 20% - 30%. Unul dintre cele mai interesante cazuri, care reflectă de asemenea realitatea socială italiană din zilele noastre, este povestea unui student din Bangladesh, care a ajuns în Italia cu familia sa când era adolescent. El a decis să participe la cursurile serale de la "Vittorio Emanuele III" din Palermo, când avea 26 de ani. A lucrat în timpul zilei ca vânzător și după 5 ani de cursuri serale a obținut o diplomă, și-a îmbunătățit abilitățile lingvistice și a dobândit noi cunoștințe și competențe profesionale, iar un an mai târziu, el a fost angajat de "IVECO", unul dintre liderii italieni în industria mecanică.

La **Šakių rajono Kriūkų vidurinė mokykla, LITUANIA** se organizează anual o serie de evenimente pentru absolvenți, numite "Fii remarcant!". Campania urmărește să accelereze integrarea absolvenților pe piața muncii, să îi consilieze și să-i îndrume în carieră, să identifice metode noi de a găsi un loc de muncă potrivit, pentru a încuraja tinerii să reușească pe plan profesional, să-și dezvolte calitățile și abilitățile personale. În timpul campaniei, angajatorii pot selecta direct candidații potriviți. Mulți absolvenți au fost astfel angajați. Principalul criteriu de selecție este disponibilitatea de a lucra și cunoștințele teoretice, nu experiența. Cunoștințele acumulate și sinceritatea au ajutat mulți tineri să-și găsească primul lor loc de muncă în funcție de pregătirea lor, iar angajatorii au primit subvenții pentru absolvenții angajați, aceasta făcând parte dintr-un nou proiect numit "*Sprijin pentru forța de muncă*".

Una dintre metodele utilizate la **COLEGIUL VASILE LOVINESCU din FĂLTICENI**, este reintegrarea foștilor elevi (acum adulți), care au părăsit școala la o vârstă timpurie. Prin cursuri serale și cu frecvență redusă li se permit educabililor angajați pe piața muncii să participe la cursurile liceului. Cei mai mulți dintre educabilii adulți au abandonat școala. Ei au renunțat la școală din motive materiale și financiare, unii lucrează acum în străinătate sau în țară, fără a avea posibilitatea să frecventeze cursurile de zi. Un alt impediment pentru ei este vârsta, ei au peste 19

ani, cei mai mulți dintre ei fiind ei înșiși părinți, iar singura soluție potrivită pentru ei este această formă de educație. Acest sistem le oferă în aceeași măsură, atât o educație specifică claselor de liceu , cât și o formare adaptată cerințelor unui adult.

Putnoki Serényi Béla Középiskola Tanulóiért Alapítvány, Ungaria - Exemple de integrare cu succes pe piața forței de muncă după reluarea studiilor.

Putnok este o fostă regiune minieră. Minele de carbune, care asigurau multe locuri de muncă pentru populația din această zonă, au fost închise. După închiderea acestor mine, un număr mare de tineri mineri șomeri, au frecventat cursurile școlii din Putnok și au primit o educație în domeniul agricol, care i-a ajutat să obțină o calificare în acest domeniu. Această nouă profesie le-a oferit posibilitatea de a găsi diferite locuri de muncă în agricultură și de a se reintegra astfel pe piața muncii. De asemenea, după reconversia lor profesională în domeniul agricol, mulți foști mineri șomeri și-au început propria afacere în domeniu și au devenit antreprenori. Succesul obținut cu aceste cursuri de reconversie profesională a atras la școală, în fiecare an tot mai mulți educabili adulți, tineri fără loc de muncă, motivându-i astfel să-și desăvârșească educația.

7. BIBLIOGRAFIE

1. Bruxelles, 23.11.2006.
2. COM(2006)614 definitivo.
3. COMUNICAZIONE DELLA COMMISSIONE
4. Department of Education and Science (2000). *Learning for Life: White Paper on Adult Education*. Dublin: Stationery Office.
5. Educazione degli adulti: non è mai troppo tardi per apprendere.
6. Ellis, Edwin S., Lou, Anne, Worthington, Martha, Larkin, *Research Synthesis on Effective Teaching Principles and the Design of Quality Tools for Educators*, National Center To Improve the Tools of Educators, Eugene, Or. , Oregon Univ., 1994.
7. Formal education for adults - policies and customs in Europe ; Eurydice – European Commission.
8. Geff, Petty, *Teaching Today a Practical Guide*, Nelson Thornes Ltd., 2009.
9. Jane, Vella, *Learning to Listen, Learning to Teach*, San Francisco, Jossey-Bass Inc. Publishers, 1994.
10. Susan, Reverman, Demand Media, *Graduate School: Reasons for Pursuing a Graduate Degree*, Gettysburg College, Center for Career Development.
11. References : “Lavorare da insegnanti sulle motivazioni” - Maurizio Muraglia - Rivista dell'istruzione -1-2013 dossier.
12. References : “Fiducia a scuola e nella scuola” - Maurizio Muraglia - “Le nuove frontiere della scuola – 21/2009 pp.13 ss.

What

Who

Why

How

